

המקום & Talmud-online.nl

Parashat Vayishlach וַיִּשְׁלַח
Bereshiet (Genesis) 32:4-36:43

Dec 14 2024 / 13 Kislev 5785.

Shevirat haKelim en koningen van Edom

De parasha van deze week, Vayishlach wijdt een heel hoofdstuk waarin de nakomelingen van Esau gedetailleerd worden beschreven, samen met alle toekomstige "koningen van Edom" die uit hem voortkwamen. De opname van deze passage in de Torah is enigszins verwarrend: waarom zouden we ons druk moeten maken over al deze buitenlandse heersers?

Jacob had kennis van epigenetica om kuddes te produceren die '*akudim*, *nekudim* en *telu'im* waren, "geringd", "gevekt" en "gestreept", Epigenetica is het vakgebied binnen de genetica dat de invloed bestudeert van de omkeerbare erfelijke veranderingen in de genexpressie die optreden zonder wijzigingen in de sequentie van het DNA in de celkern. En hoewel deze informatie op het eerste gezicht triviaal lijkt, ontleen mystieke teksten in feite veel betekenis aan dit hoofdstuk. De Torah vertelt ons dat het eerste wat HaShem schiep, licht was. De Zohar legt uit dat alles begon met een enkel punt van immens geconcentreerd licht, dat zich vervolgens uitbreidde en condenseerde om alle materie te vormen, dit is precies wat de moderne wetenschap heeft ontdekt. De Zohar (I, 2a, 15a) verwijst naar dat eerste lichtpunt als de *nikkuda hada* of *nikkuda d'zohar*, het "enkele punt van straling". Aanvankelijk was er alleen oneindig puur licht. Dit wordt door Lavan (לבן) zelf aangehaald, aangezien het oorspronkelijke licht slechts pure bovennatuurlijke "witheid" was, *lavan ha'elyon* (לובן העליון). Hieruit ontstond of *ha'akudim*, het "Geringde" of "Gebonden Licht". (Het woord '*akudim* betekent letterlijk "gebonden", maar betekent ook "geringd" omdat we dingen binden of bundelen door er "ringen" strak omheen te binden!) De Arizal legt uit dat de "of

המקום & Talmud-online.nl

ha'akudim, gebonden” is omdat alles erin was gebonden. Dit gebonden licht werd vervolgens gekanaliseerd in één punt van grote intensiteit, de "singulariteit" waaruit alle dingen begonnen te

ontstaan. Dat punt is de *nikkuda hada* van de Zohar. De Arizal noemt het “*of hanekudim*”, het "gevlekte" of "gestippelde licht". Het enkelvoudige lichtpunt gaf aanleiding tot tien lichtpunten, die de tien sefirot werden. Op dit punt vond *shevirat hakelim*, het beroemde "verbrijzelen van de vaten", plaats. Dit alles loopt parallel aan de fase van *tohu*, de "chaos" die in Bereshiet (Gen) wordt genoemd.

In feite verklaarde de Arizal dat de geheimen van *shevirat hakelim*, het "Verbrijzelen van de Vaten" aan het begin van de Schepping, specifiek in dit hoofdstuk worden doorgegeven.

Bedenk wel dat HaShem oorspronkelijk de kosmos geheel met Gevurah, of Din, schiep dus met strikte maat, sterk oordeel en precieze strengheid. Dit is de reden waarom in het scheppingsverhaal alleen Elohim als de naam van HaShem wordt gebruikt, want dat is de naam die geassocieerd wordt met Din (terwijl het Tetragrammaton YHVH doorgaans geassocieerd wordt met Chessed, onbeperkte vriendelijkheid, en nog specifiek met Rachamim, genade en mededogen). Dat universum was echter "te perfect" en te fragiel, niet in staat om HaShems licht te bevatten. Van de tien "vaten" (de Sefirot) die het universum bij elkaar hielden, "braken" de onderste zeven en moesten ze worden gereconstrueerd. De Arizal merkt op dat ze uiteenvielen in 288 grote fragmenten. Hierop wordt gezinspeeld wanneer de Torah zegt dat de Geest van God "zweefde" boven de oerwateren Bereshiet (Gen)1:2. Het woord “zweefde”, *merachefet* (מרחפת), is een anagram van *met-rapach* (מת רפ"ח), de val of “dood” van de 288 stukken (zie Sha'ar HaPesukim op Bereshiet).

המקום & Talmud-online.nl

De lagere zeven Sefirot (van Chessed tot Malkhut) die “verbrijzeld” werden zijn degenen die uit de Sefirah van Binah boven hen tevoorschijn komen.

Al met al worden deze acht bedoeld door de acht koningen van Edom die beschreven worden in Bereshiet (Gen) 36. De eerste zeven koningen komen overeen met de zeven lagere Sefirot die verbrijzeld zijn. De eerste onder hen is Bela zoon van Beor en de naam van de stad was Din hava. De naam van zijn domein, Din hava , verwijst duidelijk naar het feit dat de Sefirot niet in staat waren om de immense Din te bevatten. Dit wordt ook zo uitgelegd door Recanati (Rabbi Menachem van Recanati, Italië,) in zijn commentaar. Ondertussen verwijst de achtste en laatste koning, genaamd Hadar, naar Binah. Tegelijkertijd betekent Hadar de rectificatie van de lagere zeven Sefirot: De manier waarop HaShem de onderste zeven reconstrueerde, is door de juiste hoeveelheid Chessed , liefdevolle vriendelijkheid, toe te voegen om de Din/Gevurah in evenwicht te brengen. Wiskundig (gematria) gezien is de waarde van Gevurah (גבורה) 216, terwijl Chessed (חסד) 72 is, dus de som van deze twee, samen is 288! Het is wanneer de twee in de juiste verhoudingen worden gecombineerd dat de 288 gebroken stukken worden hersteld. Er is een kleine hint naar dit alles in de naam van de laatste koning, Hadar (הדר), wiens naam bijna identiek is aan Chadar (חד"ר), een algemeen mystiek acroniem voor Chessed-Din-Rachamim , waarbij Chessed en Din netjes in evenwicht zijn in Rachamim.

Chanoeka connectie

In dezelfde passage die hierboven is aangehaald, legt de Arizal ook uit dat er in totaal 320 kanalen van oordeel de wereld instromen. Dit getal is afgeleid van de 288 gevallen stukken (gebroken vaten), plus de 32 keer dat "Elohim" wordt genoemd in de Schepping. De som van deze twee getallen dus $288+32$ is 320. Deze 320 kanalen van oordeel worden shach dinim (ש"ך דינים)

Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com@talmoedkanaal vinden.

המקום & Talmud-online.nl

genoemd. Men zou kunnen opmerken dat shach de spirituele wortel is van choshech (חשך), "duisternis", de tijd waarin de krachten van het oordeel bijzonder sterk zijn. Als we vervolgens goed kijken is choshech (חשך) eenvoudigweg de 320 van shach (שך), plus de 8 (ח) die de acht Sefirot symboliseert die geassocieerd worden met shevirat hakelim die in de eerste plaats aanleiding gaven tot die 320 kanalen!

Nu zijn de 320 kanalen nauw verbonden met de vijf Gevurot, de vijf speciale Hebreeuwse letters die een unieke vorm hebben wanneer ze aan het einde van een woord verschijnen. Elk van hen is een belangrijke dirigent van het oordeel in de wereld, en elk van hen bevat in feite 320 kanalen. Dus in totaal zijn er 5 x 320 kanalen, oftewel 1600 in totaal. Parallel hieraan stelt de Zohar (II, 243a) dat er specifiek 1600 kampen van vernietigende engelen zijn die HaShem heeft geschapen. Deze engelen dienen om HaShems oordeel te vervullen en Zijn straf in deze wereld uit te delen. Hun supervisor is de leidende engel Katzpi'el (קצפיאל), wiens naam letterlijk "Gods toorn" betekent. Dit waren dan ook enkele van de engelenlegers die Jacob aan het einde van de parasha van vorige week zag (Bereshiet 32:3), wat direct aansluit bij het begin van onze parasha van deze week, wanneer Jacob engelen naar Esau stuurt. Nadat hij deze engel-boodschappers had gestuurd samen met geschenken om Esau te sussen, werd Jacob s'nachts alleen achtergelaten. De Torah specificeert duidelijk dat het s'nachts was, in de tijd van duisternis, choshekh. Zoals bekend was Jacob alleen omdat hij op pad was gegaan om wat vaten te vinden die waren achtergebleven Bereshiet (Gen) 32:25 (over de vaten zie Chullin 91a). Onze wijzen verbinden deze vaten met de toekomstige kruik met olie die door de Makkabeeën tijdens Chanoeka zou worden gevonden. Hier vinden we daarmee een diepgaande verbinding tussen de feestdag, Jacobs achtergebleven vaten, het verbrijzelen van de vaten en de koningen van Edom.

Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com/@talmoedkanaal vinden.

המקום & Talmud-online.nl

De Arizal leert dat de acht lichten van Chanoeka overeenkomen met dezelfde acht Sefirot waarnaar de koningen van Edom verwezen, van Binah tot Malkhut . De eerste dag van Chanoeka komt

overeen met Binah, de tweede met Chessed, enzovoort. De laatste dag van Chanoeka, Zot Chanoeka genoemd, is Malkhut. De numerieke waarde van "Zot Chanukah" (זֹת חֲנוּכָה) gelijk aan Malkhut (מַלְכוּת). Als zodanig dient Chanoeka dan ook als een belangrijke rectificatie voor het Verbrijzelen van de Vaten. Het aansteken van de kaarsen of olielampen helpt om de oorspronkelijke lichten van de Schepping te herstellen. Dit is de mystieke betekenis achter Jacob die teruggaat naar zijn verloren en "gevallen" vaten, en dan de engel van Esau tegenkomt de spirituele toezichthouder van alle toekomstige koningen van Edom s' nachts, in de duisternis. Het aansteken van Chanoeka kaarsen is bedoeld om juist die duisternis van Edom te verdrijven, de duisternis die het gevolg was van het Verbrijzelen van de Vaten, wat wordt gesymboliseerd door de koningen van Edom.

Bovendien hebben onze beroemde wijzen geleerd dat de Torah verwijst naar de vier ballingen van het Joodse volk, direct aan het begin van de schepping (Bereshiet 1:2), en wanneer de Torah in dit vers "duisternis" zegt, verwijst het naar de derde van de vier ballingen, d.w.z. de Syrisch-Griekse onderdrukking van Chanoeka (Bereshiet Rabba 2:4). De Midrasj hier maar ook de Zohar (I, 16a), voegt eraan toe dat dezelfde "duisternis" verwijst naar Esau! Het zijn de Chanoeka lichten die dienen als het perfecte tegengif voor die duisternis. En het is dan ook geen toeval dat we in de loop van de feestdag in totaal 36 kaarsen of olielampen aansteken. Herinnert u zich dat het getal 36 geassocieerd wordt met het oerlicht van de Schepping, aangezien dat oorspronkelijke goddelijke licht slechts 36 uur scheen. De 36 lichten van Chanoeka helpen de negatieve krachten van Esau te onderwerpen, die specifiek worden beschreven in hoofdstuk 36 van Bereshiet (Gen)! Dus door de Chanoeka lichten aan te steken, helpen we de spirituele vaten van de Schepping te herbouwen, de

המקום & Talmud-online.nl

krachten van het oordeel af te weren en de wereld een stap dichterbij de komst van de Mashiach te brengen.

Mogen we het allen spoedig en snel meemaken.

Jaäcov Noorland talmid van Rabbi J. de Leeuwe

ha-makom.eu

Www.hamakom.eu werkt nauw samen met www.talmud-online.nl
Lessen kunt u ook op www.youtube.com/@talmoedkanaal vinden.